

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

CONSELL INSULAR D'EIVISSA

1333

Declaració com a Bé d'Interès Cultural, amb la tipologia de lloc d'interès etnològic, del sistema irrigat de sa Fontassa, Santa Gertrudis de Fruitera, TM de Santa Eulària des Riu

De conformitat amb el que disposa l'article 10.2 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears, es publica l'acord del Ple del Consell Insular d'Eivissa de data 2 de febrer de 2024 en relació amb la declaració com a Bé d'Interès Cultural, amb la tipologia de lloc d'interès etnològic, del sistema irrigat de sa Fontassa, Santa Gertrudis de Fruitera, TM de Santa Eulària des Riu:

“(…)

13. Proposta de la Comissió Insular d'Ordenació del Territori, Urbanisme i Patrimoni Historicoartístic (CIOTUPHA), en relació amb l'expedient per a la declaració com a Bé d'Interès Cultural, amb la tipologia de lloc d'interès etnològic, del sistema irrigat de sa Fontassa, Santa Gertrudis de Fruitera, TM de Santa Eulària des Riu, exp. TAO núm. 2020/0000211Y

Havent-se presentat una proposta del tenor següent:

Vistos els escrits d'al·legacions presentats durant el tràmit d'al·legacions pels interessats en el procediment:

- Escrit d'al·legacions presentat per la Sra. Catalina Ferrer Torres, en representació de la societat MATUR, S.L. (RGE núm. 2023020052, de 10-07-2023), incorporat a l'expedient amb CSV núm. 14615053542445365613.
- Escrit d'al·legacions presentat pel Sr. Lucas Toran Junquera, en representació del Sr. Nabil Haskel Fattal (RGE núm. 2023018484, de 27-06-2023), incorporat a l'expedient amb CSV núm. 14615053542445365613.

Vistos els informes de contestació a les al·legacions presentades pels interessats:

- Informe tècnic de data 28 de setembre de 2023, que consta a l'expedient amb CSV núm. 14614147476125624020.
- Informe jurídic de data 1 de desembre de 2023, que consta a l'expedient amb CSV núm. 14614147661673511674.

Vist l'informe tècnic de data 4 de desembre de 2023 del tècnic de Patrimoni del Consell Insular d'Eivissa per a la declaració com a Bé d'interès Cultural, amb la tipologia de lloc d'interès etnològic, del sistema irrigat de sa Fontassa, Santa Eulària des Riu, en el qual es recull el previst a l'article 10 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears.

Atès l'informe proposat de data 4 de desembre de 2023 de la cap de Secció de Patrimoni del Consell Insular d'Eivissa, del següent tenor literal:

"Antecedents

1. En data 8 de gener de 2020 va tenir entrada en el Registre General del Consell Insular d'Eivissa (RGE 20200000155) la sol·licitud del Sr. Juan Tur Roselló, en representació de l'Associació de Vesins de Santa Gertrudis, per la qual va sol·licitar la protecció de la font de sa Fontassa, ubicada a Santa Gertrudis de Fruitera, mitjançant alguna de les figures previstes a la Llei 12/1998, de 21 de desembre, de patrimoni històric de les Illes Balears.
2. En data 3 de febrer de 2022 la consellera del Departament de Cultura, Educació i Patrimoni va dictar la providència per portar a terme els tràmits administratius escaients per a la posterior adopció de l'acord d'incoació de l'expedient de declaració com a Bé d'Interès Cultural de la font de sa Fontassa.
3. En data 5 de març de 2022 es va incorporar a l'expedient informe de valoració patrimonial redactat pel Sr. Ferrer Abárzuza (CSV 14160102334731200656).
4. En data 23 de juny de 2022 el tècnic de Patrimoni del Consell Insular d'Eivissa va emetre informe tècnic sobre l'assumpte, incorporat a aquest expedient amb CSV núm. 14167614061543646722.
5. En sessió celebrada en data 6 de juliol de 2022, La Comissió Insular d'Ordenació del Territori, Urbanisme i Patrimoni Historicoartístic (CIOTUPHA), a proposta de la Ponència Tècnica de Patrimoni Historicoartístic, va adoptar el següent acord:

"1. Incoar el expediente de declaración como bien de interés cultural (BIC) con la tipología de lugar de interés etnológico, el lugar o paraje natural de sa Fontassa, venda des Poble (Santa Gertrudis de Fruitera), TM Santa Eulària des Riu, con la siguiente descripción, alcance de la declaración, memoria histórica y estado de conservación:

(...)

2. Publicar este acuerdo en el BOIB y en el BOE y notificarlo a los interesados, al Ajuntament de Santa Eulària des Riu y al Govern de les Illes Balears.

3. Comunicar el acuerdo de incoación al Registro de Bienes de Interés Cultural de les Illes Balears del Govern de les Illes Balears.

4. Inscribir el acuerdo de incoación en el Registro Insular de Bienes de Interés Cultural.

5. Continuar la tramitación del expediente de acuerdo con las disposiciones legales vigentes.

6. Aplicar al bien afectado por esta incoación el régimen de protección establecido para los bienes ya declarados de interés cultural."

6. L'acord d'incoació de l'expedient per a la declaració de sa Fontassa com a Bé d'interès cultural, amb la tipologia de lloc d'interès etnològic, es va publicar al Butlletí Oficial de les Illes Balears (BOIB núm. 103, de data 6-08-2022) i al Boletín Oficial del Estado (BOE núm. 206, de data 8-09-2022).

7. Consta a l'expedient informe de l'Institut d'Estudis Eivissencs de data 8 de març de 2023 es recull que "la Comissió Executiva de l'Institut d'Estudis Eivissencs acorda informar favorablement la declaració del sistema irrigat de sa Fontassa com a Bé d'Interès Cultural (BIC) amb tipologia de lloc d'interès etnològic."

8. Seguidament, es va donar tràmit d'audiència als següents interessats:

-Sr. Der Geest, Van Petrus Johanes

-Sr. Haskel Fattal, Nabil

-MATUR S.L.

-Comunitat Autònoma de les Illes Balears

-Ajuntament de Santa Eulària des Riu

9. Així mateix, es va obrir un termini d'informació pública d'un mes, de conformitat amb l'art. 83 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de procediment administratiu comú de les administracions públiques i l'art. 9.3 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears (BOIB núm. 77 de data 10-06-2023).

10. En el període concedit per presentar al·legacions dels interessats, han tengut entrada al Registre del Consell Insular d'Eivissa els escrits d'al·legacions següents:

- Escrit d'al·legacions presentat per la Sra. Catalina Ferrer Torres, en representació de la societat MATUR, S.L. (RGE núm. 2023020052, de 10-07-2023).

- Escrit d'al·legacions presentat pel Sr. Lucas Toran Junquera, en representació del Sr. Nabil Haskel Fattal (RGE núm. 2023018484, de 27-06-2023).

11. En data 28 de setembre de 2023 el tècnic de Patrimoni va emetre informe sobre les al·legacions presentades pels interessats, el Sr. Nabil Haskel Fattal i la societat MATUR S.L., en relació amb l'expedient de declaració com a Bé d'Interès Cultural de la font de sa Fontassa, incorporat a aquest expedient (CSV núm. 14614147476125624020) en virtut del qual s'informa favorablement desestimar les al·legacions presentades, tot i acceptant puntualment l'error en les coordenades manifestat a l'al·legació primera de MATUR S.L.

12. En data 1 de desembre de 2023 la tècnica d'Administració General va emetre informe jurídic sobre les al·legacions de caire jurídic, per les quals informa jurídicament favorable estimar l'al·legació primera de MATUR S.L., desestimar la resta d'al·legacions presentades, amb la continuació de la tramitació del procediment per a la corresponent declaració de sa Fontassa com a Bé d'interès Cultural (CSV: 14614147661673511674).

Als anterior antecedents de fet son aplicables els següents

Fonaments de dret

1. En relació amb la competència del Consell Insular d'Eivissa en matèria de patrimoni històric, de conformitat amb l'establert als apartats 6 i 18 de l'article 70 d'EAIB, el Consell Insular d'Eivissa té competències pròpies en matèria de patrimoni monumental, cultural, històric, artístic, arquitectònic, arqueològic i paisatgístic en el seu àmbit territorial, dipòsit legal de llibres, cultura, activitats artístiques i culturals, foment i difusió de la creació i producció teatral, musical, cinematogràfica i audiovisual, literària, de dansa i arts combinades, promoció i animació sociocultural, que exerceix des que va ser transferida la competència mitjançant la Llei 6/1994, de 13 de desembre, d'atribució de competències als consells insulars en matèria de patrimoni històric, de promoció sociocultural, d'animació sociocultural, de dipòsit legal de llibres i d'esports (BOCAIB núm. 159, de 29-12-94).

Concretament, l'article 2 de l'esmentada Llei 6/1994 disposa que "els consells insulars assumeixen totes les competències que havien estat assumides per la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en matèria de patrimoni històric", en concret, les derivades del Reial decret 3040/1983, de 5 d'octubre, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en matèria de cultura (BOE núm. 295, de 10-12- 1983), i les competències autonòmiques determinades a la Llei 16/1985, de 25 de juny, del patrimoni històric espanyol.

2. D'altra banda, la Llei 12/1998, de 21 de desembre, de patrimoni històric de les Illes Balears (en endavant Llei 12/1998) estableix l'objecte i defineix també què s'entén per patrimoni històric:

"1. Són objecte d'aquesta llei la protecció, la conservació, l'enriquiment, el foment, la investigació i la difusió del patrimoni històric de les Illes Balears, perquè puguin ser gaudits pels ciutadans i puguin ser transmesos en les millors condicions a les generacions futures.

2. El patrimoni històric de les Illes Balears s'integra de tots els béns i valors de la cultura, en qualsevol de les seves manifestacions, que revelen un interès històric, artístic, arquitectònic, arqueològic, historicoindustrial, paleontològic, etnològic, antropològic, bibliogràfic, documental, social, científic i tècnic per a les Illes Balears. (...)"

3. Quant al concepte de béns d'interès cultural, de conformitat amb l'establert a l'article 5 de la Llei 12/1998 "són els béns mobles i immobles més rellevants del patrimoni històric de les Illes Balears que pel seu valor singular es declarin com a tals de forma individualitzada".

D'altra banda, l'article 6 de la Llei 12/1998 estableix una classificació dels béns immobles d'interès cultural i els articles 7 i següents de la Llei (Secció 2a del capítol I del títol I) regulen el procediment de declaració dels béns d'interès cultural per part del consell insular que correspongui.

4. Concretament, quant al procediment per a la declaració dels béns d'interès cultural, l'article 10 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears estableix que la declaració de béns d'interès cultural s'acordarà pel ple del consell insular corresponent, a proposta de la Comissió Insular del Patrimoni Històric, i inclourà la descripció dels elements per identificar-los i contindrà almenys les actuacions a què es refereix l'article 7.4 de la present llei.

5. Atès el que disposa l'article 81.1 del Reglament Orgànic del Consell Insular d'Eivissa (BOIB núm. 136 de 18-09-2010), correcció al BOIB núm. 148 de 14-10-2010 i modificació al BOIB núm. 48 de 16-04-2016), aquest assumpte abans de tractar-se per la Comissió Insular d'Ordenació del Territori, Urbanisme i Patrimoni Historicoartístic (CIOTUPHA) haurà de passar prèviament per a Ponència Tècnica de Patrimoni Historicoartístic, en preveure's que els informes i propostes de la PTPHA seran previs i preceptius dels que hagin de sotmetre's a la CIOTUPHA en matèria de Patrimoni.

En virtut de tot l'anterior, s'eleva a la Ponència Tècnica de Patrimoni Historicoartístic perquè realitzi, en el seu cas, la corresponent proposta a la Comissió Insular d'Ordenació del Territori, Urbanisme i Patrimoni Historicoartístic (CIOTUPHA) per tal que elevi al Ple d'aquesta Corporació la següent

PROPOSTA D'ACORD

1. Estimar l'al·legació primera de l'escrit d'al·legacions presentat per la Sra. Catalina Ferrer Torres en representació de la societat MATUR, S.L. en el sentit d'admetre els errors detectats a les coordenades UTM referides als límits del BIC i dels seu entorn de protecció que hi ha als informes que consten a l'expedient, i en conseqüència, corregir aquests errors materials, de conformitat amb l'article 109.2 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de procediment administratiu comú de les administracions públiques, i d'acord amb les correccions fetes a l'informe del tècnic de Patrimoni de data 28-09-2023, de manera que **on diu:**

"Punt a: 363134 4317979 (ETRS89 UTM31N)

Punt b: 363197 4317842 (ETRS89 UTM31N)

Punt c: 363341 4317915 (ETRS89 UTM31N)

Punt d: 363433 4317875 (ETRS89 UTM31N)

Punt e: 363446 4317527 (ETRS89 UTM31N)

Punt f: 363449 4317556 (ETRS89 UTM31N)

Punt g: 363449 4317556 (ETRS89 UTM31N)

Punt h: 363307 431769(ETRS89 UTM31N) Punt i: 363242 4317702 (ETRS89 UTM 31N) Punt j: 363242 4317702 (ETRS89 UTM31N)

Punt k: 363125 4317925 (ETRS89 UTM31N)"

Ha de dir:

"Punt a: 363134 4317979 (ETRS89 UTM31N)

Punt b: 363237 4317984 (ETRS89 UTM31N)

Punt c: 363341 4317915 (ETRS89 UTM31N)
Punt d: 363433 4317874 (ETRS89 UTM31N)
Punt e: 363517 4317620 (ETRS89 UTM31N)
Punt f: 363449 4317556 (ETRS89 UTM31N)
Punt g: 363371 4317575 (ETRS89 UTM31N)
Punt h: 363307 4317692 (ETRS89UTM31N)
Punt i: 363225 4317841 (ETRS89 UTM 31N)
Punt j: 363176 4317830 (ETRS89 UTM31N)
Punt k: 363141 4317882 (ETRS89 UTM31N)"

2. Desestimar la resta d'al·legacions presentades pel Sr. Lucas Toran Junquera, en representació del Sr. Nabil Haskel Fattal i per la Sra. Catalina Ferrer Torres, en representació de MATUR, S.L

3. Declarar com a Bé d'Interès Cultural, amb la tipologia de lloc d'interès etnològic, el sistema irrigat de sa Fontassa, Santa Gertrudis de Fruitera, TM de Santa Eulària des Riu.

4. Anotar la declaració al Registre Insular de Béns d'Interès Cultural.

5. Comunicar el corresponent acord al Govern de les Illes Balears perquè procedeixi a la seua anotació al Registre de Béns d'Interès Cultural de les Illes Balears.

6. Notificar el corresponent acord de declaració als interessats, a l'Ajuntament de Santa Eulària des Riu, i **publicar-lo** en el Butlletí Oficial de les Illes Balears i en el Boletín Oficial del Estado, de conformitat amb el previst a l'article 10.2 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears."

Acord

Sobre la base de tot l'anterior, i d'acord amb la proposta de la Ponència Tècnica d'Ordenació del Territori i Urbanisme (PTOTU) adoptada a la sessió de data 4 de desembre de 2023, la Comissió Insular d'Ordenació del Territori, Urbanisme i Patrimoni Históricoartístic (CIOTUPHA), a la sessió del dia 13 de desembre de 2023, adopta per unanimitat dels seus membres que s'elevi al Ple el següent

ACORD

1. Estimar l'al·legació primera de l'escrit d'al·legacions presentat per la Sra. Catalina Ferrer Torres en representació de la societat MATUR, S.L. en el sentit d'admetre els errors detectats a les coordenades UTM referides als límits del BIC i dels seu entorn de protecció que consten als informes que obren a l'expedient, i en conseqüència, corregir aquests errors materials, de conformitat amb l'article 109.2 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de procediment administratiu comú de les administracions públiques, i d'acord amb les correccions fetes a l'informe del tècnic de Patrimoni de data 28-09-2023, de manera que **on diu:**

"Punt a: 363134 4317979 (ETRS89 UTM31N)
Punt b: 363197 4317842 (ETRS89 UTM31N)
Punt c: 363341 4317915 (ETRS89 UTM31N)
Punt d: 363433 4317875 (ETRS89 UTM31N)
Punt e: 363446 4317527 (ETRS89 UTM31N)
Punt f: 363449 4317556 (ETRS89 UTM31N)
Punt g: 363449 4317556 (ETRS89 UTM31N)
Punt h: 363307 4317692 (ETRS89 UTM31N)
Punt i: 363242 4317702 (ETRS89 UTM 31N)
Punt j: 363242 4317702 (ETRS89 UTM31N)
Punt k: 363125 4317925 (ETRS89 UTM31N)"

Ha de dir:

"Punt a: 363134 4317979 (ETRS89 UTM31N)
Punt b: 363237 4317984 (ETRS89 UTM31N)
Punt c: 363341 4317915 (ETRS89 UTM31N)
Punt d: 363433 4317874 (ETRS89 UTM31N)
Punt e: 363517 4317620 (ETRS89 UTM31N)
Punt f: 363449 4317556 (ETRS89 UTM31N)
Punt g: 363371 4317575 (ETRS89 UTM31N)
Punt h: 363307 4317692 (ETRS89 UTM31N)"

Punt i: 363225 4317841 (ETRS89 UTM 31N)

Punt j: 363176 4317830 (ETRS89 UTM31N)

Punt k: 363141 4317882 (ETRS89 UTM31N)"

2. Desestimar la resta d'al·legacions presentades pel Sr. Lucas Toran Junquera, en representació del Sr. Nabil Haskel Fattal i per la Sra. Catalina Ferrer Torres, en representació de MATUR, S.L.

3. Declarar com a Bé d'Interès Cultural, amb la tipologia de lloc d'interès etnològic, el sistema irrigat de sa Fontassa, Santa Gertrudis de Fruitera, TM de Santa Eulària des Riu, amb la següent descripció, abast de la declaració, memòria històrica i estat de conservació:

Descripció

La següent descripció s'ha fet gràcies al treball de camp, el qual ha estat possible per les feines de desbrossament que ha dut a terme l'Ajuntament de Santa Eulària des Riu, i l'ajut de les fotografies aèries de 1956 i 1977.

Sa Fontassa es troba en la part alta del canal de Fruitera, que comença a la zona del pou d'en Gatzara, a la cota 170 m snm d'immediat recull des del N les escorrenties d'una petita àrea closa per la cota 131 m snm a la rodalia de can Batiste, on existeix un hort irrigat amb una sènia. Poc més avall, el canal forma el torrent que va rebent aportacions de banda i banda. Més avall el canal de Fruitera, enriquit per aquestes diferents aportacions passa a anomenar-se sa Llavanera (séquia Llavanera o torrent de sa Llavanera).

Estructuralment, sa Fontassa té una configuració que es troba a altres sistemes hidràulics. Tècnicament, es tracta d'un sistema dels anomenats de font de vall, on la surgència d'aigua se situa al fons de la vall (tipus 1A de Sitjes), com també és el cas de Buscastell.

La surgència d'aigua es troba dins del canal. El torrent discorre al nord de la font provinent del NE, es desvia cap al SO uns 100 m al N de la font i continua el seu descens cap al S a l'O del sistema hidràulic. Aquesta configuració és artificial, és el fruit de la feina de construcció del sistema. Des de la carretera de Santa Gertrudis a Sant Mateu (PMV-804-1) arrenca un mur de pedra seca de gran amplada, orientat NO-SE i d'uns 160 m de llargària que manté el torrent —de fet el desvia— a la seua esquerra (NE). Aquesta obra va permetre crear cinc parcel·les de terra de secà ocupant la llera antiga del torrent.

Al bell mig de la parcel·la que fa quatre comptant des del nord, es troba excavat un pou de grans dimensions que arriba al nivell freàtic, visible a la fotografia de 1977 (núm. 11 de l'esquema). No està clar si és visible a la fotografia de 1956, de menor definició.

Arribat un punt, allà on la cota no permetia mantenir-lo més davallant cap al SE, el mur esmentat acaba i el torrent gira bruscament al SO. Aquest traçat és també artificial, el torrent és forçat a dirigir-se cap al vent esmentat i a baixar pel vessant O del canal, respectant així la font i els seus horts. Un mur de contenció i de tanca dels horts l'acompanya en tot aquest traçat per la seua part E.

Pocs metres després del seu sobtat gir al SO ja al·ludit, el torrent és travessat per un camí. Com que la caixa del torrent té certa fondària, es va fer necessari construir un pont d'un sol ull per travessar-lo. Aquest camí discorre per damunt d'una plataforma en forma de paret ampla i baixa i, una vegada travessat el pont, el pendent del tram de sortida del canal va fer aconsellable empedrar-lo. Part d'aquest empedrat encara es conserva.

Un altre pont permet arribar als horts des del mateix camí, salvant el torrent. És el pont d'entrada als horts, rodats de paret de tanca de bona alçada que obre una barrera que permetia tancar l'accés que facilita el pont.

Com s'ha dit, tot el perímetre dels horts està rodat de paret de pedra lligada amb argamassa a la part O i de pedra seca a la riba E del canal. La part amb morter presenta acabat en esquena d'ase en alguns punts, però també acabat en pla. El tram S d'aquesta paret coincideix amb el límit de la propietat de sa Fontassa i almenys al seu cantó SO presenta embornals per facilitar l'evacuació de l'aigua en cas de pluges abundants o persistents.

A l'interior d'aquesta tanca es troba la surgència o sa Fontassa pròpiament dita. Se situa a uns 50 m més avall del primer pont esmentat. Per damunt de la font i dins del perímetre rodat de paret de tanca, trobam dues parcel·les de secà de forma irregular i d'una superfície aproximada de 1.700 m².

Aproximadament 1 m per davall de la cota d'aquestes parcel·les de secà, separades per un marge de pedra lligada amb argamassa a la dreta de la font i de pedra seca a l'esquerra es troben els horts. El conjunt d'hortos té forma d'un polígon allargat amb eix NO-SE d'una llargària aproximada d'uns 150 m i d'una amplada en l'eix NE-SO d'uns 50 m. En total és una superfície irrigable d'uns 5.800 m² (vegeu la fotografia aèria de 1977 i l'esquema).

L'aigua brollava, i brolla encara en cas de pluges generoses (tenia aigua el desembre de 2021), a l'interior d'una estructura subterrània rodada de paret de pedra seca i de planta aproximadament circular a la qual s'accedeix per un passadís d'uns 0,60 m d'amplada que es fa d'uns 0,80 més amunt. L'entrada a la part coberta, és en forma d'arc apuntat fet de pedra lligada amb morter de calç.

L'aigua de la font era conduïda per una séquia —ara en part obturada per un remoll del marge immediat al NE— que de seguida comptava amb un partidor. Aquest partidor permetia desviar l'aigua, bé cap a la séquia que discorre per la part E dels horts, per davall del marge que conté la terrassa de secà immediata superior ja esmentada, o bé cap a la séquia que travessa el canal fins que arriba al peu de la paret de tanca dels horts i baixa sempre al seu peu per la part O dels horts i a bona fondària (uns 0,40 o 0,50 m per davall del nivell dels horts).

Aquesta configuració de la séquia de la dreta, massa fonda, en principi, per regar els horts adjacents, fa pensar que els horts de sa Fontassa no es regaven de la seua aigua sinó que baixava cap a un hort situat més avall dins del canal de Fruitera. Això implicaria l'existència d'un sistema de torns acceptat pels propietaris que formarien, així, una comunitat de regants.

És possible que existeixin escriptures d'aquest sistema de repartició d'aigües ja per Ordre del Ministeri d'Obres Públiques de 10 de desembre de 1941. En obediència a la Llei d'aigües, s'obligà que tots els regants que se servien aigua d'una sola font a formar comunitat de regants (BOE núm. 359/1941, de 25 de desembre, p. 10.100).

Aquesta séquia de la dreta, d'uns 55 cm d'amplada, té un tram subterrani situat darrere de la casa que es troba dins del tancat de l'hort, avui en estat ruïnós. La séquia, a la part baixa de la tanca, no és clarament visible com sí ho és a la part superior.

La séquia de l'esquerra baixa cap al SE al peu del marge que conté la parcel·la de secà immediata superior. Ho fa dins d'una séquia fonda (aprox. 0,90 m) dividida en cinc seccions per mitjanades transversals dotades d'un ull a la part inferior. Al cap d'uns 23 m la séquia entregava l'aigua a un safareig d'uns 3 x 4 m i una fondària d'1,5 m aproximadament. A les seues parets de pedra i argamassa s'hi sobreposa el marge de pedra seca que conté la parcel·la superior.

El safareig té un ull, situat a major alçada que el forat d'entrada des de la séquia, per regar i un altre pel qual continua la séquia en el seu descens, més fonda que el nivell dels horts i sempre al peu del marge que suporta la terrassa superior. La séquia no sobrepassa la cota dels horts fins a més avall, on ja presenta fibres per extreure'n l'aigua necessària per regar.

La séquia arriba a la paret alta que tanca el conjunt d'hortos pel S. Hi ha una porta que permet accedir a la propietat vesina, vora la qual es troba el partidor que permet deixar entrar l'aigua dins d'un safareig de grans dimensions, uns 12 m x 6 m i bona fondària (2 m aproximadament). Aquest safareig ja correspon a la propietat vesina, com s'ha dit.

La paret de tanca, en aquest punt i almenys en el seu extrem O, té unes obertures quadrangulars baixes que devien servir per ajudar a desaiugar els horts en cas de plogudes importants.

L'espai irrigable està format per 8 parcel·les de diferents mides, disposades, començant des de la font, cada una a una cota inferior que la següent.

La casa o caseta d'hort que s'ha mencionat més amunt tenia coberta de teula i la componien almenys dues estances. La part seua façana SE ha caigut completament però es conserven bé els murs NE, SO i NE. Al seu costat hi ha les restes de corrals, molt derruïts.

En general, tota la factura dels murs, marges, séquies i safareig és molt bona, com ja va anotar J. J. Serra a la seua descripció, abans transcrita.

La següent fotografia aèria de juliol de 1977 està centrada en els horts de sa Fontassa: [annex I].

Esquema del sistema hidràulic de sa Fontassa (fet sobre la fotografia aèria de 1977). Anne

1. sa Fontassa	6. torrent de Fruitera	11. pou de gran diàmetre
2. séquia de la dreta	7. sènia	12. parcel·les de secà
3. séquia de l'esquerra	8. camí de sa Fontassa	13. safareig (modern)
4. safareig d'acumulació	9. pontet d'un ull	14. sènia
5. horts	10. mur que desvia el torrent	15. depuradora obsoleta

Abast de la declaració del bé d'interès cultural (amb seu entorn de protecció) i la seua localització:

El BIC té els següents límits:

Límit N. Des del punt situat a les coordenades UTM 363200 4317927 (ETRS89 UTM31N), seguint la paret de pedra seca, inclosa en el BIC, que és frontera a la carretera durant un tram d'uns 60 m en sentit E.

Límit NE. Riba esquerra del torrent que discorre en sentit SE durant uns 160 m.

Límit E. Marge de pedra seca situat a la riba esquerra del torrent, que fa cantó quan es troba amb el camí de sa Fontassa; paret de pedra seca

que fa cantó a l'altre costat de l'esmentat camí i continua en sentit SO durant uns 60 m; continua per un marge de pedra seca en sentit S durant uns 55 m; marge als peus del qual discorre la séquia de l'esquerra.

Límit S. Paret de pedra lligada amb argamassa que tanca els horts de sa Fontassa per aquest vent, orientada en direcció NE-SO i té uns 35 m de longitud. El seu cantó O és el punt més meridional del BIC i respon a les coordenades UTM següents: 363438 4317501 (ETRS89 UTM31N).

Límit O. Mur de pedra i argamassa que tanca els horts i és fronter amb el torrent, s'orienta en sentit NO-SE i té una longitud d'uns 140 m; en aquest punt la delimitació gira a l'O per englobar la sènia i la seua mota existents en aquell lloc i continua pel caire O del camí de sa Fontassa fins a trobar el marge que delimita les parcel·les de secà esmentades a la descripció. A aquest punt li corresponen les coordenades UTM següents: 363354 4317634 (ETRS89 UTM31N); el límit continua al llarg d'aquest mur, que té orientació NO-SE, durant uns 124 m, lloc on el dit mur es desvia uns graus cap al N i troba el punt de partida de la delimitació a uns 90 m, a tocar de la carretera de Santa Gertrudis a Sant Mateu.

El BIC queda dins de les següents parcel·les cadastrals:

Polígon 26 parcel·la 7. Referència cadastral: 07054A026000070000WK

Polígon 26 parcel·la 6. Referència cadastral: 07054A026000060000WO

L'entorn de protecció del BIC abans definit i delimitat es proposa d'acord amb la següent delimitació:

Límit N. Des de la carretera de Santa Gertrudis a Sant Mateu (PMV 804-1) (punt de coordenades 363145 4317970, ETRS89 UTM31N), la línia de delimitació del BIC segueix un marge de pedra seca d'uns 40 m de longitud, orientat NE-SO, que després es desvia al SE i continua 20 m i desapareix; la línia es prolonga des d'aquest punt 60 m fins al camí d'accés as Puig i can Bet; des del dit punt seguint el caire S del dit camí cap al SO fins a tocar la carretera de Sant Mateu (PMV 804-1); la delimitació creua dita carretera en línia recta cap al S i continua pel caire S de dita carretera, en què hi ha una paret de pedra seca que queda inclosa en l'entorn de protecció del BIC, fins a trobar una altra paret que pren orientació N-S.

Límit E. Tram de paret de pedra seca de 117 m de llarg i que s'orienta cap al S; tram de camí o carrerany per dins del bosc, de 115 m de llarg que comença en aquest punt en què acaba la dita paret i continua, desviant-se lleugerament al SE, fins al camí asfaltat de la depuradora obsoleta de l'EDAR Santa Gertrudis; tram de 40 m de paret de pedra seca de l'hort de ca na Pujoleta.

Límit S. Línia recta imaginària que uneix aquest darrer punt amb el cantó SO d'un safareig situat a l'altra banda del canal i del torrent, corresponent a l'hort de can Nicolau.

Límit O. Línia que segueix els marges existents fins a trobar mur de marge de pedra seca (Punt g), d'uns 100 m de longitud, orientat NE-SO, cap al NE fins arribar a un cantó i continua cap a l'O-NO durant uns 15 m fins que troba el caire dret del camí de sa Fontassa (Punt h); el límit proposat gira en aquest punt cap al NE, travessa el dit camí de sa Fontassa i continua recte cap al NE durant uns 90 m fins que troba un marge de pedra seca que s'orienta NO-SE i té una longitud d'uns 50 m; aquest marge és paral·lel, separat uns 15 m, del marge també de pedra seca que delimita per aquest costat el BIC; prolongació d'uns 75 m cap al NO de la línia definida per l'esmentat marge que delimita l'entorn de protecció fins al Punt i; la línia proposada de delimitació de l'entorn gira cap a l'O-NO durant uns 70 m seguint la divisòria entre el bosc situat al S i la terra de conreu situada al N, fins que troba un marge que pren orientació NO (Punt j) i el segueix durant uns 95 m fins que aquest marge desapareix (Punt k); des d'aquest punt la delimitació es prolonga durant uns 50 m cap al N fins a retrobar la carretera de Santa Gertrudis a Sant Mateu en el Punt a.

L'entorn de protecció afecta parcialment les següents parcel·les cadastrals:

Polígon 29 parcel·la 60. Referència cadastral: 07054A029000600000WP

Polígon 26 parcel·la 104. Referència cadastral: 07054A026001040000WK

Polígon 26 parcel·la 103. Referència cadastral: 07054A026001030001EP

Polígon 26 parcel·la 8. Referència cadastral: 07054A026000080001ET

Polígon 26 parcel·la 207. Referència cadastral: 07054A026002070000WE

Polígon 26 parcel·la 277. Referència cadastral: 7054A026002770000WU

Les coordenades dels punts mestres de l'entorn de protecció, i del BIC pròpiament dit són les següents:

Punt a: 363134 4317979 (ETRS89 UTM31N)

Punt b: 363237 4317984 (ETRS89 UTM31N)

Punt c: 363341 4317915 (ETRS89 UTM31N)

Punt d: 363433 4317874 (ETRS89 UTM31N)

Punt e: 363517 4317620 (ETRS89 UTM31N)

Punt f: 363449 4317556 (ETRS89 UTM31N)
Punt g: 363371 4317575 (ETRS89 UTM31N)
Punt h: 363307 4317692 (ETRS89 UTM31N)
Punt i: 363225 4317841 (ETRS89 UTM 31N)
Punt j: 363176 4317830 (ETRS89 UTM31N)
Punt k: 363141 4317882 (ETRS89 UTM31N)

La delimitació de l'àmbit de la declaració del BIC, amb el seu entorn de protecció, es troba grafiada sobre fotografia aèria que consta l'annex I.

Memòria històrica

Els estudis sobre hidràulica històrica fets per l'equip de la Universitat Autònoma de Barcelona i dirigits per Miquel Barceló Perelló durant els anys noranta del segle XX varen compilar i generar informació valuosa sobre els regadius tradicionals d'Eivissa.

A la rodalia de sa Fontassa es recolliren diversos fragments ceràmics d'època andalusina en la prospecció arqueològica efectuada l'octubre de 1998, que es troben dipositats al Museu Arqueològic d'Eivissa i Formentera, amb número d'inventari 10.329.

La memòria corresponent identificava els horts que s'han descrit, corresponents a la finca de sa Fontassa com un sistema d'origen andalusí creat a partir d'una surgència d'aigua —sa Fontassa, dotada de dues séquies cada una amb safareig d'acumulació del cabal. Estractava d'un espai irrigat petit, com ho eren quasi tots, de 0,37 ha.

Com s'ha dit, aleshores la zona ja estava abandonada i coberta de vegetació, especialment esbarzers, que feien molt difícil la prospecció hidràulica. Ara, amb les feines de desbrossament efectuades i l'ajut de la fotografia aèria de 1977 es pot concretar i afinar molt més la descripció, com s'ha vist.

Aquesta major minuciositat en la descripció que s'aporta ara, no altera la proposta cronològica efectuada en la memòria citada després de la prospecció de la zona el 1998. Aquesta proposta situa en època andalusina la fundació de l'espai irrigat de sa Fontassa. L'esmentada troballa de ceràmica en seria una de les proves més paleses, mentre que la grandària i estructura de l'espai irrigat permeten comparar-lo amb molts altres sistemes hidràulics documentats a Eivissa, Mallorca i l'est peninsular. En aquest cas no hi ha un topònim àrab o berber que es pugui relacionar amb aquest espai irrigat, com sí passa en altres indrets com Atzaró, Morna o Xarraca, entre altres exemples.

El fet que se'ls atribueixi un origen andalusí no vol dir que hagin romàs intactes des d'aleshores. Cap estructura funcional exposada als elements no pot romandre-hi. De fet, com va indicar J. J. Serra a partir de les notícies documentals existents i de les fàbriques observables, és quasi segur que a sa Fontassa s'hi va fer una intervenció molt important durant el segle XVIII o ja en el XIX.

Abans, però, sabem que sa Fontassa devia pertànyer a l'"alqueria d'en Fruitera", en referència a Bernat de Fruitera, documentat l'any 1291. Després es va trobant a la documentació amb diferents propietaris però conservant el nom d'aquell altre possessor més llunyà. El 1396 és mencionada entre les partions de l'alqueria d'Antoni Sòtol i s'hi assegura que pertanyia a Nicolau Balansat. El 1437 Joan Serra va inscriure al capbreu de l'arquebisbe de Tarragona que la seua alqueria de Xarhabil-Formiga confrontava amb l'"alqueria d'en Fruitera".

Com és sabut, l'església de Santa Gertrudis es construí damunt terres d'aquella antiga alqueria i propera a sa Fontassa, fet que fa pensar que aquesta font havia pertangut també a l'alqueria. El bisbe Manuel Abad y Lasiera la va esmentar en el decret episcopal de creació de les parròquies d'Eivissa i Formentera en referir-se a la de Santa Gertrudis:

"Al medio de la isla de Iviza (que era lo mas distante de las Ayudas de Parroquia por hallarse estas, como diximos, en los extremos) corresponde a un sitio llamado la Fontaza, por una fuente copiosa que nace en este territorio y baña mucha parte de él, aunque sin otra utilidad que la proporcion ofrece para establecer allí una Parroquia y facilitar su población y cultivo con la inmediata asistencia del Párroco y concurrencia para los Actos de Religiosos: a este fin ha parecido conveniente establecer una Parroquia en dicho sitio baxo la invocación de la Gloriosa Virgen Sta. Gertrudis (...)"

A pesar d'aquesta menció a sa Fontassa, la parròquia va acabar agafant el nom de la venda de Fruitera, de manera que avui es coneix com Santa Gertrudis de Fruitera. Tot i així, la relació entre sa Fontassa i Fruitera és molt propera perquè és justament aquesta font el "naixement d'aigua que dona lloc al Canal de Fruitera".

Poc després d'aquesta al·lusió, el ja al·ludit Pla de Millores, redactat cap a 1795, assegura que el governador al càrrec el 1763, el comte de Croix, va manar fer obres a sa Fontassa. Val la pena rellegir el fragment:

"La Fontassa, que podría regar el canal denominado can Flandes y Fruitera, si estuviera limpia y en la disposición que la puso don Juan Calbet de orden del señor conde de Croix en el año 1763, pues arrojaba un caño de dos quartas en quadro".

El comte de Croix va jurar el seu càrrec de governador d'Eivissa i Formentera el 5 de gener de 1762 i de seguida el llibre de regidoria corresponent es refereix a millores i “favorables proyectos”. Entre ells es va acordar, el 22 de juliol, encarregar un plànol a l'enginyer Joseph García. Es tracta del plànol de José García Martínez aixecat el 1765, d'una exactitud notable i que situa multitud de pous i fonts de l'illa. El rei, per reial cèdula datada el 28 de febrer de 1765, autoritzà fer una contribució o repartiment específic per conduir aigua de les fonts de l'interior de la isla:

“conduzir dentro de la misma Isla las aguas de calidad que sean necesarias, repartiéndolas en fuentes peregrinas y formando [de]positos para recibirlas en los tiempos oportunos con lo que se lograrán en los veranos con la frescura y frialdad que se apetecen”.

Més endavant, l'any 1766, es va fer un “arreglamento de las aguas de desienden de la Fontasa”, però es refereix a tornos d'aigua a partir de la finca des Corralassos.

És a dir, que no hi ha dubte que es varen fer estudis i obres relatives a l'abastiment d'aigües, però res no fa pensar que es tractàs de creació o millora d'hortos impulsada per les autoritats públiques. D'aquesta manera, les estructures existents a sa Fontassa no es poden datar, sense més prova i en no ser que existeixi documentació que no s'hagi consultat per a redactar la present memòria, en temps del comte de Croix.

Certament, la nota de 1797, del Pla de millores, afirma que Joan Calbet, que era cap de milícies segons la mateixa font i notable hisendat, havia netejat i posat en bona disposició sa Fontassa per ordre del comte de Croix. Vista la preocupació que tenien governador i regidors de dur aigua bona cap a la vila d'Eivissa, les obres a què es refereix la nota tenen més a veure amb millores en la llera del torrent que no amb creació d'espais irrigats. De fet, fer horts o millorar els que hi havia era cosa dels seus propietaris.

Així, crec que les fàbriques de bona qualitat que s'observen a sa Fontassa no poden ser atribuïdes, amb les constàncies documentals que es coneixen, a una de les moltes millores introduïdes a l'illa per iniciativa del comte de Croix. Això no obstant, és cert que el tipus de tècnica constructiva i d'acabats poden datar-se en aquella època o, fins i tot, ja en el segle XIX. Un extrem que en aquest moment, sense una més intensiva recerca documental o acurades anàlisis de materials constructius, no es pot concretar.

Les dites obres no haurien creat l'espai de bell nou sinó que s'haurien executat sobre un sistema hidràulic ja existent. Aquesta remodelació coneguda la dificultat que representa modificar profundament els espais hidràulics preexistents a no ser a força d'una gran inversió de feina, s'ha de pensar que el sistema hidràulic anterior era estructuralment i tipològic molt semblant al resultant i actualment conservat.

Hi ha algunes evidències que assenyalen com s'haurien fet les obres esmentades. L'existència d'un pont —el que s'ha considerat que era la font de Terç Gros (imatge 22)— amb el seu únic ull cegat anul·lat en sobreposar-li la part de pedra seca que tanca els horts, seria un element anterior a la reforma de què parlem. També ho és l'entrada als horts que es troba condemnada (imatge 27) i que correspondria a una organització diferent de l'espai a la zona, amb el camí arran del mur de tanca dels horts.

Així, el més probable és que el desviament del torrent (núm. 10 de l'esquema) sigui, en la seua configuració actual, fruit d'aquella reforma. Anteriorment, el torrent devia entrar en l'actual tanca dels horts pel pontet ara cegat i era desviat més a prop de la font també cap a l'O. La reforma el va desviar uns 200 m del seu traçat NO-SE cap al NE, per després deixar-lo caure cap a l'O i deixar-lo davallar per l'altra riba del canal. Aquesta obra va obligar a anul·lar part del traçat antic del camí, a inutilitzar el pont existent i a fer un pontet nou un tram del camí (núm. 9 de l'esquema) en substitució de l'anterior.

El tram de camí anul·lat, inclòs el pontet confós amb la font queden com a testimoni de l'amplada de l'antic camí en aquell indret. Quan es netegi de brossa i vegetació aquella zona es podrà observar amb més detall la manera com estava fet i com es va executar el desviament del torrent.

D'altra banda, les séquies que canalitzen l'aigua de la font són més fondes que la cota de superfície dels horts, cosa que representa una anomalia ja que forçava a fer parades a la font per elevar l'aigua i regar amb aquesta. Probablement es va aportar terra, elevat el nivell dels horts preexistents, i això va obligar a remodelar el sistema de séquies. Tot plegat requereix d'un estudi de detall que es podrà realitzar si es restaura aquell entorn. També les parcel·les de secà que envolten els horts dins del mateix tancat, estan contingudes per marges que se sobreposen a les estructures hidràuliques (imatges 17 a 21), el que demostra que aquestes feixes de secà

s'habilitaren posteriorment i és probable que fruit de la mateixa escomesa que s'ha descrit.

Pel que fa a la propietat de la finca dita sa Fontassa, consta en el Registre de la Propietat que va ser immatriculada l'any 1873. En aquell moment pertanyia als germans Manuel i Carmen Santander Palau i els representava el seu oncle, el canonge Manuel Palau Aqüenza. Als citats germans els pertanyia per herència de la seua mare, Maria Josefa Palau Ferrer, viuda de Joan Palau Ramon (1787-1836), traspassada el 1843. Aquesta, a la vegada, l'havia rebuda de la seua mare, Maria Josefa Ferrer Tur.

Els germans Santander Palau, veneren al finca el mateix any 1873 a Federico Lavilla González-Turija, soci de la Compañía de Minas de Ibiza i més tard diputat provincial. Aquesta companyia va sol·licitar un crèdit de cent mil pessetes al 5% d'interès anual al Banc de Crèdit Balear. El 1902, com a garantia de la devolució del dit préstec, Lavilla va hipotecar sa Fontassa i dues finques més. La Compañía de Minas explotava

vetes de galena argentífera de les mines de s'Argentera, a Sant Carles.

Com que Lavilla no va poder fer front a la devolució de la part del préstec que li corresponia, el banc va procedir a l'embargament i posterior subhasta de sa Fontassa el 1907. Arran d'aquest procediment, el nou propietari va passar a ser Josep Roig Pijuan.

Roig va finir el 1918 deixant hereus els seus fills menors Dolors, Josepa, Carme, Josep, Catalina, Jaume i Marià Roig i Riera i com a usufructuària la seua viuda Catalina Riera Ferragut. A la seua mort, escaiguda el 1957, heretaren els fills a parts iguals i en proindivís.

L'esmentat Josep Roig Pijuan va arribar a acumular una fortuna important, part de la qual la va invertir en la compra de sa Fontassa i en la instal·lació d'una central elèctrica a la ciutat d'Eivissa, Luz y Energía, fundada el 1916. Fins aleshores només existia l'Eléctrica Ibicenca de Matutes y Bonet, creada el 1907. El 1927 l'elèctrica de Roig va sortir a subhasta va ser adquirida en la seua totalitat per la mencionada Catalina Riera Ferragut, qui va mantenir l'activitat de producció elèctrica i altres, com una serreria de fustes i generació de gel. Finalment, Abel Matutes va comprar Luz y Energía a Viuda de R. Pijuan el 1934.

En el cadastre de 1954 figuren diverses parcel·les denominades sa Fontassa, totes elles a nom de Catalina Riera Ferragut. La núm. 1 són horts situats vora de la font però a ponent del torrent, irrigats per mitjà d'una sènia que es conserva encara, tot i que molt arruïnada (núm. 7 de l'esquema del sistema hidràulic). L'aprofitament agrícola d'aquesta parcel·la era el següent: garrovers, fruiters de secà i cereal irrigat. La parcel·la núm. 24 era la sort anomenada sa Fontassa, de 13 hectàrees completament de secà: cereal, garrovers, fruiters de secà, oliveres i ametllers. La parcel·la 24', de 17,47 hectàrees era l'altra sort de la finca, anomenada es Terç Gros, contenia bosc, figueres, garrovers, ametllers, cereal de secà i parcel·les petites de cereal i fruiter irrigat; mentre que la núm. 24" era una porció d'1,7 hectàrees de regadiu i secà que comprenia els horts de sa Fontassa.

En l'estudi històric i arqueològic fet de la casa de sa Fontassa, s'arriba a la conclusió que una gran reforma que s'hi documenta pogué ser fruit de l'època en quèva pertànyer a l'esmentat Federico Lavilla, ja que el 1873 només es reconeixia que existia sobre la finca "una casa de labranza". Lavilla hauria estat el promotor de la conversió de la casa en residència dels seus propietaris a la planta alta, mentre que la baixa continuava sent productiva i residència dels miorals.

Així, seria versemblant que l'obra de reforma dels horts de sa Fontassa s'haguessin dut a terme en la mateixa època, impulsats pel mateix propietari, però res no permet assegurar que no fossin anteriors, tot i que no és enllà de la meitat o final del segle XVIII.

Pel que fa al règim d'explotació, els padrons d'habitants recullen famílies pageses residint a la casa pairal de la finca, anomenada també sa Fontassa. Es tractava de miorals o amitgers que havien contractat amb la família propietària el règim d'explotació més comú a les finques que pertanyien a propietaris urbans. A l'apèndix podeu veure l'explicació que d'aquest tipus de contracte va fer Josep Costa Ramon.

Mapa elaborat per Jean Bisson amb dades cadastrals del segle XX que representa la zona de major densitat de finques explotades per mitjà de contractes de majoral i la seua extensió.

Estat de conservació

Després de les feines de desbrossament de part del sistema hidràulic es pot dir que ha passat d'una aparença d'un pèssim estat de conservació a poder-ne afirmar que es troba en un estat qualificable de perfectament recuperable.

La font es troba en bon estat, únicament afectada parcialment pel despreniment d'un tram del marge immediat per l'O.

La séquia de la dreta es troba en un gran tram terraplenada de terra i brossa, i de la consolidació de la seua fàbrica així com del mur de tanca que la flanqueja per l'O.

La séquia de l'esquerra necessita igualment de neteja i de consolidació. El safareig (núm. 4 de l'esquema) necessita de restauració i consolidació.

Els horts necessiten de desbrossament complet i recuperació, a l'igual de les parcel·les de secà situades dins de la tanca dels horts.

La tanca que roda els horts necessita de reparacions puntuals i consolidació.

La casa situada dins de la tanca dels horts necessita de neteja, retirada de runa i consolidació o restauració.

La sènia (núm. 7 de l'esquema) necessita de reconstrucció i segellat del pou.

El pontet que dona accés als horts necessita de neteja, retirada de vegetació per fer-lo visible.

El camí de sa Fontassa (núm. 8 de l'esquema) necessita de neteja, consolidació del tramempedrat del costat del pontet (núm. 9 de l'esquema).

De cara a aclarir l'accés a la zona des de Santa Gertrudis, s'ha de definir el camí públic desa Fontassa entre el dit poble i el pontet (núm. 9 de l'esquema).

El pontet (núm. 9 de l'esquema) necessita de consolidació.

Les parcel·les de secà (núm. 12 de l'esquema) estan envaïdes pel bosc, no cal talar-lo però necessita de neteja.

La depuradora obsoleta, molt propera als horts, s'ha d'eliminar o bé optar per aprofitar-la com a centre d'interpretació de sa Fontassa i del canal de Fruitera.

Les actuacions necessitaran de control arqueològic per documentar parts ocultes, especialment a la zona del pontet (núm. 9 de l'esquema).

Fotografies

Les fotografies s'inclouen en l'annex I d'informació gràfica (CSV 14615535156310347347).

4. Anotar la declaració al Registre Insular de Béns d'Interès Cultural.

5. Comunicar el corresponent acord al Govern de les Illes Balears perquè procedeixi a la seua anotació al Registre de Béns d'Interès Cultural de les Illes Balears.

6.- Notificar el corresponent acord de declaració als interessats, a l'Ajuntament de Santa Eulària des Riu, i **publicar-lo** en el Butlletí Oficial de les Illes Balears i en el Boletín Oficial del Estado, de conformitat amb el previst a l'article 10.2 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears.

Contra l'anterior Acord, que posa fi a la via administrativa, es pot interposar recurs contenciós administratiu davant els Jutjats Contenciosos Administratius de Palma, en el termini de DOS MESOS a comptar a partir de l'endemà al de recepció d'aquesta notificació, de conformitat amb el que es disposa als articles 114.1.a i 122.3 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques i a l'article 66.1, apartats a i c de la Llei 4/2022, de 28 de juny, de consells insulars, en relació amb els articles 8.1, 25.1 i 46.1 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Tot l'anterior sense perjudici d'utilitzar qualsevol altre recurs o acció que es consideri pertinent.

Eivissa, 12 de febrer de 2024

El cap de secció del Departament d'Educació, Cultura i Patrimoni

José V. Garibo Redolat

CUADRO DE COORDENADAS UTM CUADRO DE COORDENADAS UT
DATUM ETRS-89 HUSO 31 DATUM ETRS-89 HUSO 31

PUNTO	ESTE	NORTE	PUNTO	ESTE	NORTE
1	363252.23	4317919.92	1	363242.87	4317975.88
2	363385.68	4317814.77	2	363292.59	4317949.88
3	363400.14	4317772.85	3	363345.01	4317913.89
4	363419.07	4317742.89	4	363343.14	4317908.90
5	363415.01	4317692.34	5	363432.38	4317876.45
6	363419.49	4317681.42	6	363436.54	4317750.17
7	363462.65	4317620.16	7	363441.33	4317731.45
8	363430.62	4317588.43	8	363466.61	4317665.40
9	363348.76	4317698.27	9	363512.48	4317624.74
10	363339.60	4317691.72	10	363441.85	4317555.88
11	363324.42	4317715.95	11	363407.22	4317554.84
12	363338.15	4317723.96	12	363389.64	4317562.43
13	363334.51	4317764.63	13	363371.23	4317573.35
14	363342.83	4317778.26	14	363352.40	4317607.16
15	363242.25	4317849.40	15	363324.42	4317694.42
16	363197.83	4317922.73	16	363306.22	4317688.39
			17	363320.98	4317778.26
			18	363231.01	4317839.21
			19	363174.64	4317832.86
			20	363140.21	4317885.39
			21	363132.51	4317905.98
			22	363149.78	4317962.57
			23	363158.41	4317968.18
			24	363235.48	4317986.49

